

CVIČEBNÍ LISTY

Příloha „Vojenských rozhledů“.

ROČNÍK XIII.

Redaktoři: Brig. generál Jiří Birula a
podplukovník gšt. František Pohunek.

ČÍSLO 5.

Podplukovník gšt. František Havel:

Prapor v hlavním postavení.

(Pokračování.)

Palba pěchoty. Palba pěchoty musí býti zvláště dobře přizpůsobena terénu. Zbraně pěchoty — kromě nepatrných výjimek — jsou zbraněmi s plochou drahou letu střely a vytvoření rasantních paleb těchto zbraní v terénu není úloha jednoduchá. Mapa a plán pro podobné účely zpravidla nedostačují. Dobré palby pěchoty lze uskutečnit jen po důkladné obhlídce terénu. Pěší palba vyžaduje v obraně od terénu: dobré pozorování, široké a hluboké pole postřelu, skryt proti pozemnímu a vzdušnému pozorování a snadný a skrytý přístup do palebných stanovišť zbraní.

V úseku našeho praporu máme lepší pozorovací podmínky na západě, a to z východních svahů koty 525, pokud náleží do úseku našeho praporu. Výhled z koty 525 je sice poměrně hluboký, ale na blízkou vzdálenost je omezován siluetou J. Hradce a lesíkem, v němž stojí kostel Sv. Jakuba. Před naším úsekem je dobře vidět Sv. Jakub se hřbetem, táhnoucím se od něho na západ, a úžlabina mezi Sv. Jakubem a kotou 487.

Úžlabinu mezi hřbetem, na němž stojí kostel Sv. Jakuba, a jihovýchodními úpatími koty 525 (je označeno v plánu kotou 509), není s východních svahů koty 525 vidět. S koty 525 budeme moci dobře pozorovat postup nepřítele od čáry: Palův vrch—Fedrpuš—Štidlův vrch k J. Hradci až do doby, než překročí čáru, spojující kotu 485 s. od Dol. Pěné—vojenské cvičiště.

Východní svahy koty 525 skýtají poměrně široké a dost hluboké pole postřelu, zvláště ve směru k Sv. Jakubu, do úžlabiny mezi Sv. Jakubem a kotou 487 a před východní část praporečného úseku. Abychom ovládli zbraněmi umístěnými v západní části našeho úseku dobře úžlabinu mezi Sv. Jakubem a jihovýchodním úpatím koty 525, musíme tyto zbraně umístit až na jihovýchodním úpatí koty 525, t. j. v jihozápadním cípu praporečného úseku blízko předního okraje hlavního postavení.

Západní část praporečného úseku nemá zvláštních přirozených skrytů proti pozemnímu a vzdušnému pozorování. Je lehce přehledná od kostela Sv. Jakuba a s koty 487 j. od N. Dvora. Přístup z týlu do západní části našeho úseku není také příliš výhodný, poněvadž až na osadu Děbolín je odkrytý.

Východní část našeho praporečného úseku má vhodné pozorovací podmínky do předpolí před jihozápadní částí našeho úseku a ve směru k postavení 5. pěšího pluku; zato však rozhled na j. od N. Dvora je omezen kotou 487. S východního cípu praporečného úseku je však vidět částečně do prostoru v. od Sv. Jakuba. Podmínky střelby jsou v západní části našeho úseku obdobné jako pozorovací podmínky. Zůstává nepříjemným to, že z prostoru od N. Dvora nemůžeme ovládnout přímou palbou úžla-

binu mezi Sv. Jakubem a kotou 487. Proto tím více šikmé palby budeme nuceni do ní položit s východních svahů koty 525.

Skryt proti pozemnímu a vzdušnému pozorování je ve východní části našeho praporečného úseku mnohem lepší než v západní. Podobně je tomu i se skrytostí přístupů do západní části praporečného úseku.

Z uvedeného rozboru jsou zřejmé jednotlivé výhody a nevýhody západní a východní části obranného úseku II./6. praporu. Budeme nuceni umístit větší část nejdůležitějších palebných prostředků II./6. praporu, t. j. větší část jeho těžkých kulometů do východní části praporečného úseku: poněvadž kulometry zde umístěné nám obstarají nejdůležitější palby před západní částí našeho úseku šikmo, třeba-li, i bočně, kdežto kulometry umístěné na kotě 525 by musily obstarávat uvedené palby čelně, poněvadž východní část praporečného úseku skýtá větší množství skrytů a její pozadí skýtá skrytější přístup, a konečně proto, že jsme při rozboru nepřátelské situace došli rovněž k názoru, umístit větší počet těžkých kulometů ve východní části praporečného úseku, poněvadž jsme počítali s tím, že zde budou méně ohroženy.

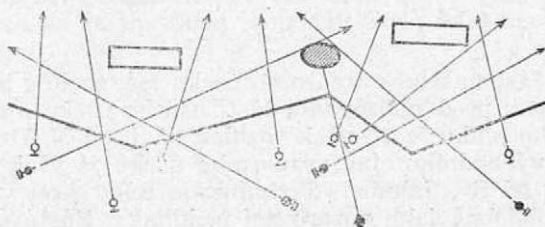
Tím jsme si zhruba zhodnotili terén s hlediska pěchotní palby a nyní můžeme přikročit k organizaci přehrad a clon.

Hlavní palebná přehrada. Je ze všech přehrad a clon nejdůležitější. Má za účel zlomit nepřátelský útok dříve, než dosáhne předního okraje hlavního postavení. Musí být organizována tak, aby ji nepřítel nemohl projít za podmínek pro něj výhodných, které mu dává terén anebo noc, mlha a p. V hlavní palebné přehradě nesmí býti místa, kam by nebylo možno působit nějakou zbraní. Musí být dostatečně hustá. Největší hustotu musí mít na předpokládaných směrech nepřátelského postupu.

Kde má býti v našem případě nejhustší, stanovili jsme si v úmyslu velitele praporu.

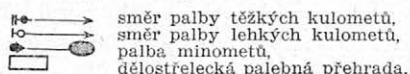
Hlavní palebná přehrada musí mít také dostatečnou hloubku. V tomto směru máme práci ulehčenu, poněvadž nám její hloubku stanovil již velitel pluku. Hloubka hlavní palebné přehrady sahá normálně do vzdálenosti 500—700 m. Tato hloubka se stanoví podle terénu tak, aby obránce mohl zničit palbou útočníka dříve, než by mohl hlavní přehradou proniknout.

Někdy nám terén nedovoluje dosáhnout žádané hloubky. Pak musíme účinek přehrady zvětšit buď přirozenými nebo umělými překážkami nebo větší hustotou palby. V naší situaci má hlavní palebná přehrada všude žádanou hloubku (viz obr. 1.).

Obr. 1.

Schema hlavní palebné přehrady:

Jak vidět na tomto schématu, je hlavní palebná přehrada tvořena jednak zbraněmi pěchoty, jednak dělostřelectvem.

Její kostru a vůbec palby celé tvoří těžké kulometry. Pro jejich použití v obraně platí zásady, uvedené hlavně v 1.—7., 36., 46.—48., 71.—75. a ve 419.—429. čl. P—II—1.

Vedle toho poukazují ještě na nevýhody palby těžkých kulometů, střelících frontálně (viz obr. 2.).

Obr. 2.

Takové použití těžkých kulometů má za následek značnou spotřebu střeliva, před předním okrajem obranného postavení zůstávají příliš velké nepostřelované prostory, palbu nutno zahajovat na velikou dálku, což má za následek ztrátu překvapení, snažší zničení a plýtvání střelivem a konečně podobný systém palby vyžaduje hluboké pole postřelu, což lze zpravidla těžko provést.

Lehkým kulometům se svěřují palebné úkoly na malé a střední vzdálenosti, a to tak, aby svou palbou zajišťovaly těžké kulometry čelně a vyplňovaly mezery v palebné síti těžkých kulometů.

Minomety, jakožto pěchotní zbraň se strmou drahou letu střely, doplňují uvedenou palebnou síť střelbou na místa, kam nemohou dosáhnout zbraně s plochou drahou letu střely nebo kde je palba těchto zbraní málo účinná, nebo zesilují palby v důležitých místech.

Pušky, ruční granáty a granátomety působí jen na malé vzdálenosti a zajišťují zejména výše uvedené zbraně.

Dělostřelecké přehrady se kladou tam, kde tvar terénu zabraňuje utvoření palebné přehrady zbraněmi pěchoty, dále tam, kde palba pěších zbraní není dostatečně hustá a hluboká, a konečně tam, kde je více předpokladů pro nepřátelský útok. Poněvadž lehké dělostřelectvo může položit svou palbu nejblíže 200 m před přední hranice obranného postavení, je palebná přehrada v prvních 200 m tvořena toliko zbraněmi pěchoty, vyjma minomety.

Účast těžkých kulometů při vytvoření hlavní palebné přehrady. Přikročme na podkladě dosavadního rozboru a uvedených zásad k realizaci hlavní palebné přehrady před úsekem II./6. praporu. Začneme s těžkými kulometry. Dříve než je rozdělíme, musíme si stanovit, kam bude třeba v naší hlavní palebné přehradě položit nejdůležitější palby. Bude to:

a) Do prostoru křižovatky polních cest na hřbetě 1 km z. od kostela Sv. Jakuba, kam máme podle plukovního rozkazu působit dvěma družstvy

těžkých kulometů. Dejme tomu, že to budou družstva těžkých kulometů čis. 1 a 2. Na jejich umístění v terénu bude mít vliv: snaha využití zároveň jejich metného prostoru k bočnímu postřelu předpolí před západní částí praporečního úseku; to nás povede nezbytně k tomu, abychom zvolili jejich palebné postavení ve východní části praporečního úseku; snaha využití jich k tvoření clon uvnitř střediska odporu; abychom nezmenšovali jejich metný prostor, nesmíme je umísťovat příliš daleko od místa, kam mají střeleti — ne dále než 1200 m, což v dané situaci nebude dobře možné, neboť jejich palebné postavení bude nutno hledat — vzhledem k předcházejícímu požadavku — v hloubce postavení; budeme se tedy snažit aspoň uvedenou vzdálenost příliš nepřekračovati, aby byly co možná skryty proti čelnímu pozorování nepřítele a aby byly čelně chráněny pěchotou.

Těmto požadavkům by vyhovovalo nejlépe stanoviště severozápadně od N. Dvora.

Hluchým prostorům se obvykle v terénu nevyhne, poněvadž všude nenajdeme holý terén s táhlými a mírnými svahy ve směru k nepříteli, který se nejlépe hodí pro těžké kulometry. Musíme se však vždy snažit o to, abychom dosáhli hlubokého a plochého postřelu těžkých kulometů co možná s nejméně a s nejmenšími hluchými prostory.

b) Do prostoru, kde má být v hlavní palebné přehradě před úsekem našeho praporu nejhustší palba — jak bylo stanoveno v úmyslu velitele praporu. Kolika těžkých kulometů k tomuto úkolu použijeme? Po splnění úkolu uvedeného v předcházející stati zbývají nám ještě 4 družstva.

Poněvadž jde v daném případě o nejdůležitější palbu v palebné přehradě před úsekem našeho praporu, bude třeba určit pro tento úkol aspoň polovinu ze zbývajících kulometů, t. j. 2 družstva, která nazveme čis. 3 a 4.

Pro umístění a využití těchto kulometů platí obdobné zásady jako v předcházejícím případě. Mohli bychom je umístit v severovýchodním cípu praporečního úseku tak, abychom jich mohli zároveň využít k boční palbě před západní částí našeho úseku a k palbě do hlavního postavení severozápadně od N. Dvora.

c) Konečně bude nutno umístit palbu těžkých kulometů do úžlabiny mezi kotou 487 a severními svahy výšiny Sv. Jakuba, poněvadž onu úžlabinu nebudeme moci ovládnout lehkými kulometry z pásma hlavního odporu. Lehké kulometry, umístěné u N. Dvora, nemohou uvedeně místo ovládnouti, poněvadž jim vadí v palbě vlna koty 487 a pro lehké kulometry, umístěné na jihovýchodním svahu koty 525, je tato úžlabina příliš daleko — přes 1 km. Poněvadž ona úžlabina — po opanování výšin 487 a 508 Sv. Jakub — skýtá nepříteli velmi dobré podmínky pro přesunování sil podél silnice z J. Hradce směrem severozápadním, bude zapotřebí ovládnout ji důkladně palbou. Tento úkol by mohly obstarat zbývající těžké kulometry, t. j. družstva čis. 5 a 6. Tyto kulometry nebudeme moci — podobně jako předcházející — umístit v severovýchodní části našeho úseku. Vadila by jim v ploché palbě kóta 487, která by mimo to znemožňovala pozorování výsledků palby z palebného postavení. Kromě toho bychom sami zmenšovali účinnost jejich palby tím, že by do uvedené úžlabiny musily střeleti čelně. Dále bychom tímto způsobem nahromadili veškeré kulometry v jedné části praporečního úseku, čímž bychom sami zvyšovali možnost jejich eventuálního zničení nepřátelským dělostřelectvem, a odporovalo by to konečně i zásadě členění těžké kulometry také do šířky.

Proto je budeme musít umístit v západní části praporečního úseku na východních svazích koty 525, poněkud hlouběji uvnitř střediska odporu, čímž dosáhneme těchto výhod: obě družstva budou moci působit do úžlabiny mezi kotou 487 a 508 aspoň šikmou palbou a budeme jich moci využít podle potřeby k bočné palbě před pásmo hlavního odporu jižně od N. Dvora a k palbám uvnitř našeho střediska odporu. Poněvadž palebné postavení těchto kulometů bude moci nepřítel snadno ovládnout palbou, řízenou z prostoru Sv. Jakuba, budeme nuceni k umístění těchto kulometů zvlášť dobře využití terénu, na př. jam, příkopů a p. a důkladně je zakopati.

Tímto způsobem vytvořil velitel II./6. praporu kostru hlavní palebné přehrady podle dříve uvedených zásad a podle čl. 824 P-I-1 v souhlase s daným úkolem, podle přijatého úmyslu a se zřetelem na terén a na nepřátelskou situaci. Podíváme-li se na přijatou kostru hlavní palebné přehrady, vidíme, že námi umístěné těžké kulometry působí jen asi do západních $\frac{2}{3}$ předpolí našeho střediska odporu, kdežto ve východní $\frac{1}{3}$ předpolí nemáme žádných paleb těžkých kulometů. Přes to, že jsme dříve došli k závěru o menší důležitosti východní části našeho střediska odporu, nelze si myslit, abychom předpolí této části ponechali vůbec bez palby těžkých kulometů. Pomůžeme si proto v daném případě aspoň tím způsobem, že družstvu čís. 5 dáme za vedlejší úkol, působit bočně před přední okraj pásma hlavního odporu j. od N. Dvora.

Účast pěších rot při vytvoření hlavní palebné přehrady. V daném případě běží o zbraně rot, které budou umístěny v 1. sledu v pásmu hlavního odporu a v středním pásmu. Lehké kulometry, pušky, ruční granáty a granátomety těchto rot mají doplnit palebné trámoví hlavní palebné přehrady, utvořené z těžkých kulometů. Kolik pěších rot umístíme v daném případě v 1. sledu a jak je rozložíme v terénu? Řekli jsme hned na počátku této rozpravy, že úsek našeho praporu je dlouhý asi 1600 m. P-I-1 v čl. 818 stanoví, že šířka roty v hlavním postavení ve zvlněném terénu činí průměrně 600 m.

Kdybychom řešili celou věc čistě matematicky, musili bychom dát do 1. sledu téměř 3 pěší roty, abychom vyhověli doslova předpisu. Avšak les Obora, rybníkatý prostor ve východní části našeho úseku a nevhodná palebná základna pro nepřítel j. od N. Dvora činí východní polovinu praporečního úseku pasivnější. Proto stačí, dáme-li do 1. sledu 2 pěší roty a při tom západní rotě dáme úsek mnohem užší, poněvadž před úsekem této roty musí být palebná přehrada v souhlase s úmyslem velitele praporu nejhustší, poněvadž tato rota bude obsazovat zároveň příčku c, a konečně proto, že je nutno vyhovět úkolu, danému našemu praporu, v němž je nařízeno, aby II./6 prap. rozložil své síly hlavně v otevřeném pásmu jz. od Obory. Dáme tedy západní rotě úsek široký zhruba 600 m a východní rotě zbytek.

Palebná clona před středním pásmem. Střední pásmo je v našem případě organizováno ve 2 zlomcích: na západě v délce asi 700 m a na východě v délce asi 300 m. Bude mít poněkud odlišný úkol, než jak tomu bývá normálně, kdy je mezi pásmem hlavního odporu a pásmem středním ještě pásmo posil. V našem případě jsme však při rozboru úkolu došli k závěru, že pásmo posil organizovat nebudeme. Proto bude mít střední pásmo v dané situaci za úkol: co možná participovati

samočinnými zbraněmi při hlavní palebné přehradě, soustředěnými palbami omezovat vnikání nepřítele do pásma hlavního odporu a za spolu-působení všech zbraní středního pásma vytvořit místní palebné clony ve 2 úsecích.

Jakým způsobem se zúčastní těžké kulometry při vytvoření palebné clony před středním pásmem? Vzhledem k důležitosti východních svahů koty 525 musíme se především snažit, abychom působili těžkými kulometry v prospěch palebné clony před západním úsekem středního pásma. Sem mohou působit: družstva těžkých kulometů čís. 5, jednak čelně, jednak šikmou palbou a družstva těžkých kulometů čís. 1 a 2 bočnou nebo šikmou palbou ze záměnných stanovišť z jihozápadního cípu Obory; při tom by bylo záhodno vykácat aspoň částečně úzký lesík z. od N. Dvora, aby nevadil palbě oněch kulometů. V prospěch palebné clony před východním úsekem středního pásma bude moci působit podle potřeby družstvo těžkých kulometů čís. 3 ze záměnného stanoviště.

Jaká bude účast pěších rot při vytvoření palebné clony před středním pásmem? Řekli jsme již dříve, že dáme do 1. sledu 2 pěší roty. Šířka úseků obou rot, zvláště východní roty, vyžaduje, aby tyto roty měly v 1. sledu, t. j. v pásmu hlavního odporu, a západní rota mimo to v příčce c po 3 četách. U západní roty nám zbývá tedy pro obsazení středního pásma v šířce asi 700 m 1 pěší četa. Tuto četou nemůžeme roztáhnout do šířky 700 m. Důležitost východních svahů koty 525 vyžaduje, aby tato četa byla umístěna bez přílišného roztahování v západní části středního pásma své roty tak, aby přehrazovala po obou stranách silnici vedoucí od J. Hradce na Děbolín. U východní roty 1. sledu budeme musit řešiti obsazení středního pásma v délce 300 m poněkud jinak. Zde nám nezbývá pro střední pásmo žádná volná četa, poněvadž do pásma hlavního odporu u této roty chceme dát 3 čety a aspoň 1 četou této roty budeme nuceni dát do záchytného pásma před jihozápadním cípem Obory.

Na obsazení záchytného pásma v celém úseku praporu nám zbývá z 3 pěších rot jen $\frac{1}{2}$ pěší roty, poněvadž podle nařízení velitele pluku má si velitel II./6. praporu vyjmouti $\frac{1}{2}$ pěší roty jako zálohu. Tuto $\frac{1}{2}$ pěší roty nemůžeme roztáhnout na záchytném pásmu v celém úseku praporu. Nezbuďte nám tedy nic jiného než východní četou 1. sledu východní roty roztáhnout až do hloubky středního pásma.

Palebná clona před záchytným pásmem. Palebná clona před záchytným pásmem má být podle plukovního rozkazu souvislá v celém úseku praporu. Záchytné pásmo tvoří zadní hranice hlavního postavení a zároveň zadní hranice našeho střediska odporu. Uzavírá obyčejně čáru pozorovatelů, dovolujících vedení boje o postavení před nimi se rozprostírající i řízení dělové palby a zakrývajících pozemnímu nepřátelskému pozorování týl obránce, t. j. prostory umístění dělostřelectva, přesuny za hlavním postavením a p. V našem případě bude mítí za úkol: působiti svými samočinnými zbraněmi — jestliže to ovšem terén dovolí — ve prospěch palebné clony před pásmem středním a vytvořit souvislou clonu před pásmem záchytným.

Jakým způsobem se zúčastní těžké kulometry při vytvoření palebné clony před záchytným pásmem? V jeho prospěch budou moci působiti: kulometné družstvo čís. 6 šikmou palbou před západní část záchytného pásma, kulometné družstvo čís. 1, třeba-li, i čís. 2 bočnou palbou ze záměnných stanovišť v jihozápadním cípu Obory před západní částí záchytného

pásma a kulometné družstvo čís. 4, event. i čís. 3 ze záměnných stanovišť do prostoru sv. a sz. od N. Dvora.

Jaká bude účast pěších rot při vytvoření palebné clony před záchytným pásmem? K obsazení záchytného pásma nám nyní zbývá: 1 pěší četa od východní roty 1. sledu, kterou obsadíme ovšem záchytné pásmo za touto rotou, t. j. na jihovýchodním okraji Obory, a 2 pěší čety od roty, která nám zbývá k obsazení zbytku záchytného pásma po vynětí 2 pěších čet do praporeční zálohy. Těmito 2 četami musíme obsadit nejdůležitější část záchytného pásma od rybníka s. od N. Dvora na západ tak, aby svou palbou zabráňovaly obchvácení výšiny 525 od Východu a proniknutí nepřítelů na Děbolín.

Úsek těchto dvou čet bude však příliš široký — přes 1 km — a slabost jeho obsazení 2 četami je až příliš zřejmá přes to, že východní část úseku těchto čet v šíři asi 600 m je pasivní.

Nezbude nic jiného, než aby velitel praporu počítal se zesílením záchytného pásma na západ od Obory praporeční zálohou. Konečně i velitel pluku počítá se zesílením našeho postavení v uvedeném místě plukovní zálohou.

Podle rozvrhu pěchotní palby, stanovené v plukovním rozkaze, zbývá nám ještě probrati: palby na ochranu ústupu předních stráží, daleké palby, palebné soustředění, spojení palbou a KOPL.

Palba na ochranu ústupu PS. SO. 2 má vysunouti 1 družstvo těžkých kulometů s 1 pěším družstvem na hřbet asi 500 m jz. od kostela sv. Jakuba s úkolem daleké palby ve směru na Rudolfovo na ochranu ústupu PS., které mají ustoupit jednak přes J. Hradec, jednak údolím potoka na sz. od Rudolfova.

K tomuto úkolu použijeme kulometného družstva čís. 6, poněvadž má v hlavní palebné přehradě nejméně důležitou úlohu; jeho účast při hlavní přehradě můžeme s počátku skutečně postrádat, protože má společný hlavní úkol s družstvem čís. 5, má poměrně krátkou cestu ústupu do svého palebného postavení na záchytném pásmu a jeho ústup můžeme snadno chránit v čas potřeby ostatními kulometnými družstvy. Nebylo by v daném případě správné bráti k uvedenému úkolu jiná družstva těžkých kulometů, zvláště ne družstva čís. 1—4, poněvadž mají v hlavní palebné přehradě daleko důležitější úkoly než družstvo čís. 6 a poněvadž by jejich ústup byl prováděn rokádně před úsekem praporu, což by bylo velmi nevýhodné.

Na ochranu dostane kulometné družstvo čís. 6 jedno pěší družstvo od roty, v jejímž pásmu má své palebné postavení — tedy od roty v záchytném pásmu. Nebylo by správné bráti uvedené družstvo od rot 1. sledu, poněvadž v okamžiku ústupu předsunutého družstva může se snadno vytvořit taková situace, která by vyžadovala, aby roty 1. sledu byly plně připraveny k boji. Kdy skončí úkol tohoto předsunutého kulometného družstva, je stanoveno v plukovním rozkaze.

Velitel praporu musí kromě toho nařídit: kdo bude velet oběma předsunutým družstvům, poněvadž jsou to složky dvou různých rot, a kudy tato družstva ustoupí. Je přirozené, že oběma družstvům musí velet velitel od kulometné roty, poněvadž jde v podstatě pouze o kulometný úkol, v němž pěší družstvo nemá nic jiného na starosti, než aby kulometné družstvo chránilo v jeho předsunutém postavení a pak zajišťovalo jeho

ústup. Obě družstva ustoupí nejkratší cestou přes západní část praporního úseku, využívajíce důkladně terénu.

Daleké palby. Podle 33 čl. P-II-1 jsou daleké palby prováděny těžkými kulomety před hlavní palebnou přehradou. Mohou to být palby zabraňovací, rušivé nebo proti přípravám. Náš prapor má působit dalekou palbou 1 družstvem těžkých kulometů ve směru na kostel sv. Jakuba. Tuto palbu by mohlo obstarávat některé z družstev, která mají hlavní úkol působit do hlavní palebné přehrady v blízkosti tohoto místa. Jde o družstva čí. 3 a 4. Určíme k tomuto úkolu družstvo čí. 3, poněvadž ze svého palebného stanoviště může lépe střílet v daném směru než družstvo čí. 4, jemuž vadí v palbě špychary od N. Dvora.

Při této příležitosti sluší podotknouti, že veškeré palby těžkých kulometů, které časově předcházejí hlavní palebnou přehradu, jako na př. palby daleké, a které jsou obstarávány těžkými kulomety, jichž bylo použito — jako v našem případě — na hlavní palebnou přehradu, mají být prováděny ze záměnných stanovišť. Dosahujeme tím překvapení palbou a vyvarujeme se tak zbytečných ztrát.

Na čí rozkaz bude kulometné družstvo čí. 3 zahajovat dalekou palbu? V plukovním rozkaze je uvedeno na rozkaz velitele SO. 2. Ten však musí v daném případě dát i veliteli SO. na východním křídle praporního úseku právo, aby mohl dát onomu družstvu rozkaz k zahájení daleké palby, poněvadž dalekou palbu bude třeba provádět i v. od Sv. Jakuba, kamž není se stanoviště velitele praporu vidět, a poněvadž dodání rozkazu vel. praporu pro spuštění palby může selhat.

Palebná soustředění. Podle 35. čl. P-II-1 nutno rozumět palebným soustředěním souhrn paleb několika zbraní, střelejících současně z různých míst na jeden cíl. Zvyšuje se tím mohutnost a účinnost palby a vyjadřuje se tím úsilí obrany.

V daném případě se má náš prapor zúčastnit 2 družstvy těžkých kulometů při palebném soustředění v prostoru křižovatky polních cest na hřbetě asi 1 km z. od kostela Sv. Jakuba.

Při stanovení kostry hlavní palebné přehrady jsme určili k tomuto úkolu družstva čí. 1 a 2.

Na čí rozkaz budou tato družstva zahajovat palbu? Na rozkaz velitele SO. 2, který dá raketou, vypálenou v svém stanovišti, podle okolností telefonicky.

Mohlo by se ještě uvažovat o palebných soustředěních lehkých kulometů. Bylo by je lze brát v úvahu hlavně před místem styku mezi oběma rotami 1. sledu.

Spojení palbou. Spojení palbou mezi sousedními jednotkami zprostředkují zpravidla lehké kulomety, výjimečně těžké kulomety (viz P-II-1, čl. 71). Musí být zajištěno nejen v hlavní palebné přehradě, ale i uvnitř obranného postavení. Nutno vždy dávat bedlivý pozor, aby souvislost palby na místech styku netrpěla.

Všimněme si tedy nejdříve spojení palbou v hlavní palebné přehradě. Mezi SO. 1 a SO. 2 je zajištěno palebným soustředěním družstev těžkých kulometů čí. 1 a 2, do prostoru křižovatky cest na hřbetě asi 1 km z. od kostela Sv. Jakuba. Mimo to bude nutno zajistit spojení palbou mezi oběma SO. před předním okrajem hlavního postavení lehkými kulomety. Bylo

by potřeby, aby západní rota 1. sledu SO. 2 působila aspoň 2 lehkými kulomety šikmou palbou do úžlabiny j. od rybníka sz. od koty 502 (touto kotou je označena v plánu křižovatka polních cest asi 1 km z. od kostela Sv. Jakuba), kamž nemůže rota I./6. prap., nad tímto rybníkem umístěná, působit svou palbou.

Spojení s 5. pěším plukem v hlavní palebné přehradě máme zajistit palbou 2 lehkých kulometů do prostoru křižovatky silnice s železnicí s. od J. Hradce; uvedené lehké kulometry dodá východní rota 1. sledu.

Spojení palbou mezi oběma rotami 1. sledu bude nutno obstarat od každé rotě aspoň 2 lehkými kulometry.

Spojení palbou uvnitř hlavního postavení má být podle plukovního rozkazu zajištěno palbou samočinných zbraní před místa styku. Poněvadž velitel pluku je stále pamětliv důležitosti výšiny 525 a pamatuje zároveň na těsnou spojitost úkolů I./6. a II./6. praporu, nařizuje, aby styk mezi oběma SO. byl obstarán 1 kulometným družstvem SO. 1 a 2 lehkými kulometry SO. 2. Tyto lehké kulometry dodá rota ze záchytného pásma.

Jakým způsobem budou zahájeny spojovací palby, je stanoveno v plukovním rozkaze.

K O P L. KOPL. patří mezi aktivní prostředky obrany proti letadlům, které mají za účel ničení nepřátelské letectvo a znemožňovat anebo alespoň ztěžovat jeho činnost.

Jakým způsobem se to provádí, je podrobněji stanoveno v čl. 95-105 P-II-1. Před stažením PS. má být obstarávána KOPL. v úseku 6. pěšího pluku SO. 1 a SO. 2. Každé SO. má dodati k tomuto úkolu po 1 kulometné četě.

Pro KOPL. určíme družstva těžkých kulometů čís. 1 a 2, poněvadž jsou v blízkosti pravděpodobných směrů náletů nepřátelského letectva od J. Hradce na Děbolín; družstvo těžkých kulometů čís. 6 k tomuto úkolu určit nemůžeme, poněvadž bude vykonávat palbu v prospěch krycích jednotek z předsunutého stanoviště a nedá se ho tedy ke KOPL. použití, družstev čís. 3 a 4 nepoužijeme proto, že jsou více vzdálena od směrů pravděpodobných náletů nepřátelského letectva.

Tím končíme rozvrh pěší palby v úseku II./6. praporu.

Podíváme-li se na přijatý systém palby, vidíme, že hlavní část našich paleb je položena do západní části praporevního úseku za tím účelem, aby-
chom mohli čelit pravděpodobnému nepřátelskému útoku z prostoru Sv. Jakuba a západně odtud na kotu 525. Ve východní části praporevního úseku máme málo paleb, poněvadž počítáme s tím, že útok proti Oboře je méně pravděpodobný.

Poněvadž velitel musí být připraven na všechny eventuality, dejme si nyní otázku, zda s palebnými prostředky, rozmístěnými hlavně k čelení nepřátelského útoku na výšinu 525, budeme moci čelit bez vážnějších obtíží i nepřátelskému útoku proti Oboře.

Z rozložení těžkých kulometů je zřejmo, že ano, poněvadž můžeme jejich palby snadno přenést do východní části úseku, aniž to bude vyžadovat zvlášť pronikavých změn v palebných stanovištích těžkých kulometů.

Konečně nejsme nepřipraveni ani v případě nepřátelského útoku, vedeného od J. Hradce v. od Obory ve směru na Studnici, poněvadž eventuálnímu nepřátelskému pokusu o proražení našeho obranného postavení

juv. od Obory můžeme čelit nejméně 2 družstvům těžkých kulometů, t. j. družstvům čís. 3 a 4.

Z toho, co bylo uvedeno, je zřejmo, že přijatý systém palby vyhovuje všem eventualitám, vylučuje překvapení a je při tom jednoduchý a pružný.

Palby dělostřelectva. Systém palby pěchoty nutno doplnit palbami dělostřelectva.

Velitel pluku uvedl v svém rozkaze, jak bude dělostřelectvo působiti: v prospěch PS., podle okolností krycích sil a v prospěch hlavního postavení.

Jaká opatření učiní v dané situaci velitel praporu stran dělostřelectva? Myslíme tím jen nové věci, které nebyly nařízeny velitelem pluku. Je možné, že bude třeba doplnit dělostřelecké palebné přehrady. To bude moci stanoviti velitel praporu 2. června po obhlídce úseků rot, až uvidí systém palby své pěchoty. Pak teprve bude moci říci II./2. dělostřeleckému oddílu, zda bude třeba ještě nové palby a které. Velitelům rot poví o dělostřelectvu jen to, co by je mohlo zajímat v boji o hlavní postavení. Bude to: že II./2. děl. oddíl tvoří oddíl přímé podpory pro SO. 2, jak bude zdržován postup nepřítele palbami dělostřelectva po ústupu PS., jak bude dělostřelectvo participovati při palbě proti přípravám, jak na hlavní palebné přehradě, jak budou chráněny event. protiútoky praporu (bude možno rozřešit, až si stanovíme směry a účel protiútoků v úseku našeho praporu) a jaká opatření učiní dělostřelectvo na ochranu proti tankům.

Všechno vyplývá z plukovního rozkazu.

7. Obrana proti tankům a obrněným autům.

Obrana proti tankům. Terén v úseku našeho praporu se hodí téměř všude k použití tanků vyjma rybníkatá místa a Oboru, která by kladla tankům vážnou překážku, poněvadž je obehnaná silnou zdí a má velmi silné kmeny.

J. Hradec sám o sobě skýtá vhodné východiště k použití tanků k útoku na naše postavení. Se zasazením nepřátelských tanků můžeme počítat ve 2 směrech: jednak ve směru pravděpodobného nepřátelského útoku z prostoru Sv. Jakuba na kotu 525, jednak podél silnice J. Hradec-Děbolín. Oba tyto směry, jak je patrné z plukovního rozkazu, mají býti přehrazeny baterií II./2. dělostřeleckého oddílu. Mimo to bude nutno předvídat zřízení překážek proti tankům v obu směrech. V hlavním směru nepřátelského útoku je obstará I./6. prapor s ženijní četou, přidělenou pluku, v druhém směru náš prapor.

Jakým způsobem se brání pěchota proti tankům, je uvedeno v čl. 832 P-I-1 a v čl. 74 P-II-1.

Obrana proti obrněným autům. Se zasazením nepřátelských obrněných aut možno počítati nejen podél silnice J. Hradec-Děbolín, ale i podél polní cesty od Sv. Jakuba ve směru na kotu 525, poněvadž je sucho a tato cesta je docela v dobrém stavu. Proto bude třeba obě komunikace přehradit; první přehradí náš prapor, druhou I./6. prapor.

8. Protiútoky.

G-V v čl. 367 vypočítává mezi prostředky obrany také protiútoky. V čl. 437 doplňuje G-V ustanovení o protiútocích takto: každý prapor 1. sledu určí jednotky pro okamžité protiútoky. V rámci praporu jde

o místní a okamžité protiútoky, jež přesněji popisuje 371. čl. G-V. K tomu nutno dodat, že tyto protiútoky — na rozdíl od protiútoků nařízených a připravených — bývají prováděny často bez dělostřelecké přípravy. Bývají zpravidla podporovány palbou samočinných zbraní a sousedních jednotek. Dělostřeleckou podporu mohou mít zajištěnu jen tehdy, byla-li tato podpora předvídána. Poněvadž u okamžitých protiútoků má veliký význam rychlost provedení, bude obtížné zajišťovat jim dělostřeleckou podporu teprve v posledním okamžiku.

Které protiútoky mohou být podniknuty v úseku našeho praporu? Z dřívějšího rozboru víme, že bude nutno čelit protiútokem nepříteli, kterému by se podařilo vniknout v západní části našeho úseku do pásma hlavního odporu. Tento protiútok by musil být veden podél západního okraje praporevního úseku a měl by za účel obnoviti původní systém palby v jihozápadním cípu našeho střediska odporu. Jeho východištěm by mohla být příčka c a byl by proveden praporevní zálohou. Bude jej nutno chrániti: jednak dělostřelectvem, t. j. dělostřeleckou palebnou přehradou č. 81, abychom zamezili nepříteli přísunu záloh a znemožnili mu zadní spojení s jednotkami, které by pronikly na jihovýchodní svah výšiny 525, a podle potřeby palbami č. 65 a 66, umístěnými podle rozkazu velitele pluku v prostoru Sv. Jakuba a západně odtud, aby bylo nepříteli znemožněno podporovat z těchto míst své jednotky těžkými kulomety a řídití jejich boj, a jednak těžkými kulomety, t. j. druž. č. 1 a 2 do prostoru děl. pal. přehrad, podle okolností do prostoru Sv. Jakuba a na hřbet z. od tohoto místa. To bude třeba oznámit podřízeným rotám a oddílu přímé podpory, aby s eventualitou tohoto protiútku a s navrženým způsobem jeho ochrany předem počítali.

Nezmiňujeme se tu o odvetných úderech, o nichž pojednávají čl. 805, 814 a 818 P-I-1, poněvadž je třeba je brát v úvahu v rámci zasazených rot 1. sledu a není je třeba nyní s hlediska velitele praporu řešit.

9. Sestava praporu a úkoly jednotlivých rot.

Sestava praporu a úkoly jednotlivých rot vyplývají z rozvrhu palby. Podle dosavadního rozboru by mohla být tato věc řešena tak, jak uvedeno v rozkaze velitele II./6. praporu.

Těžké kulomety máme ve středisku odporu rozloženy tak, že družstva příslušných čet jsou poměrně blízko sebe a budou moci být poměrně snadno ovládána svým velitelem čety. Jednotlivá družstva těžkých kulometů jsme podřídili takticky pěším rotám, v jejichž úsecích mají svá stanoviště, poněvadž v boji, kdy i sebe lepší spojení může snadno selhat, nebude možné, aby velitel kulometné roty velel sám 3 kulometným četám, rozloženým na frontě asi 1600 m. To však neznamená, že nebude vykonávat na své čety žádný taktický vliv. Právě naopak. Zvláště za boje se musí starat, aby udržel spojení se všemi svými četami, aby mohl, kdyby toho bylo třeba, podle rozkazů velitele praporu nařídit změny rozvrhu palby, aby dodal včas střelivo a nahradil osoby a zničený materiál (viz čl. 425 P-II-1).

Praporevní zálohu jsme umístili na záchytném pásmu u silnice na Děbolín; tam si najde vhodné místo, skryté před palbou pěchoty. Bude zde nablízku SV. praporu a v blízkosti míst, kde bylo předvídáno její zasazení.

10. Jakým způsobem přejde II./6. prapor z Děbolína do příkázaného úseku?

Uvědomíme-li si dobře vše to, co jsme řekli při rozboru vlastní situace, a jakou sestavu má prapor v příkázaném úseku zaujmout, vidíme, že by bylo zbytečné, aby velitel praporu v daném případě nařizoval, kudy každá rota půjde a jak. Stačí naříditi, kdy roty vyrazí a že půjdou do svých úseků přímo. Je přirozené, že každá část půjde do svého úseku nejkratší cestou.

11. Vedení boje.

Co se týče vedení boje, musí velitel praporu oznámit svým podřízeným, jak bude zahájení ústupu PS. oznámeno a kudy budou tyto ustupovat. Je to důležité nejen pro zasazené jednotky, ale i pro strážné, kteří budou v předpolí hlavního postavení, a pro předsunuté družstvo těžkých kulometů, které bude chrániti ústup PS.

Konečně musí velitel praporu říci, jak bude spuštěna hlavní palebná přehrada a vnitřní clony za dne, v noci a za mlhy a jak dlouho má spuštění hlavní palebné přehrady trvati. Jak možno tuto věc řešiti, je uvedeno v rozkaze velitele II./6. praporu.

Ve dne spouštíme hlavní palebnou přehradu zpravidla podle pozorování. Spuštění hlavní palebné přehrady v noci je již problém poněkud složitější a provádí se na základě avisa zajišťovacích prvků.

Hlavní postavení je totiž obvykle zajišťováno v noci 2 sledy strážných: jeden sled je vysunut co možná před přední okraj hlavní palebné přehrady, co nejdále od předního okraje hlavního postavení, a druhý sled strážných je na 50—100 m před předním okrajem hlavního postavení nebo v první řadě překážek. Jsou-li strážní napadeni nebo pozorují-li postup nepřítele, dají znamení své jednotce a rychle se stáhnou nebo se skryjí v ústupových jamách anebo v krytech pro ně zvláště připravených.

Po jejich návratu nebo za určitý čas, potřebný k jejich stažení do úkrytů, spustí čety, v jejichž úseku byl nepřítel hlášen, palebnou přehradu a příslušní velitelé pěchoty požádají ostatní obranné složky, jako na př. dělostřelectvo, sousedy a p., o předvídanou podporu palbou. Jde-li o nějakou menší nepřátelskou část, omezí se palebná přehrada na malý prostor. Jde-li o útok ve větším úseku, bude na něj upozorněn svými strážemi větší počet jednotek, které rovněž spustí palebnou přehradu.

Systém pozorování a spojení musí býti tak důkladně organizován, aby umožňoval okamžité spuštění předvídaných paleb. Hlavní palebnou přehradu se snažíme spustit hned, jakmile nepřítel přechází její vnější okraj. Jakmile se hlavní palebná přehrada skončí, vyšlou se zajišťovací hlídky. Zjistí-li přítomnost nepřítele v prostoru hlavní palebné přehrady, bude přehrada opakována; nezjistí-li nepřítele, budou postavení znovu strážní. Nejlepším prostředkem k spuštění paleb v noci je signalisace raketami. Při tom se však musíme vystríhat přílišné pestrosti raket, aby nedošlo k omylům, které by mohly míti za následek ztráty na životech a zbytečné plýtvání střelivem.

(Příště dále.)